

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej v právnej veci navrhovateľa: **M. S.**, štátny príslušník Indie, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-267-17/PO-Ž-2008 zo dňa 30. júla 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 34/2008-36 zo dňa 13. marca 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 34/2008-36 zo dňa 13. marca 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom, uvedeným vo výroku, potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-267-17/PO-Ž-2008 zo dňa 30. júla 2008, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi a súčasne rozhodol podľa 20 ods. 4 zákona o azyle, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov do Indickej republiky.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t.j. že

navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti nie je dôvodom pre udelenie azylu. Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ síce ako dôvod žiadosti uvádzal obavy o svoj život v krajine pôvodu, avšak pri prvej žiadosti o udelenie azylu ako dôvod uviedol zlú politickú a ekonomickú situáciu v krajine pôvodu, ktoré dôvody nie je možné z pohľadu zákona o azyle považovať za relevantné pre udelenie azylu.

Krajský súd považoval rozhodnutie odporcu v časti o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi za vecne správne, nakoľko podľa vykonaného dokazovania odporcom sa nepreukázalo, že navrhovateľovi v prípade návratu hrozí vážne bezprávie špecifikované v ustanovení § 2 písm. f) zákona o azyle. Rovnako sa stotožnil aj s rozhodnutím odporcu o neexistencii prekážky jeho administratívneho vyhostenia, pričom v podrobnostiach na správnosť uvedených záverov odporcu odkázal.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil v celom rozsahu ako vecne správne.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ namietal, že krajský súd sa nezaoberal námietkami a dôkazmi, ktoré navrhovateľ uviedol v opravnom prostriedku, na základe čoho prípad nesprávne právne posúdil. Dodal, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k názoru, že rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne.

Navrhovateľ zároveň poukázal na skutočnosť, že z Indie odišiel preto, že vyhrážky smrťou v ňom vzbudili opodstatnené obavy z prenasledovania z politických dôvodov, pričom tieto vyhrážky zároveň pociťoval ako vážne bezprávie, ktoré by mu v prípade ďalšieho zotrvania v krajine hrozilo. V tejto súvislosti poukázal na príručku „Kritéria a postupy pri udeľovaní štatusu utečenca podľa Konvencie z r. 1951“ a podľa „Protokolu z r. 1967 o postavení utečencov“, v ktorej sa uvádza, že slovný zvrät „opodstatnené obavy z prenasledovania“ je kľúčovou formuláciou definície vzhľadom k tomu, že strach je subjektívny, definícia obsahuje subjektívny prvok v osobe žiadateľa o priznanie štatútu utečenca. Rozhodnutie o štatuse utečenca teda predovšetkým vyžaduje hodnotenie výpovede žiadateľa a až potom posudzovanie situácie panujúcej v krajine jeho pôvodu.

Navrhovateľ tiež vyslovil názor, že súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzovaný v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu najmä z hľadiska závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd má správnosť a úplnosť skutkových zistení správneho orgánu hodnotiť samostatne a za týmto účelom môže vykonať aj vlastné dokazovanie. Podľa navrhovateľa z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, na základe čoho súd posudzoval správnosť záverov odporcu a ktoré skutočnosti boli pre súd podstatné pri rozhodovaní.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu ani svoju totožnosť nepodložil žiadnymi konkrétnymi dokladmi alebo inými dôkazmi o svojej identite, a taktiež nepredložil nič, čo by potvrdzovalo jeho tvrdenia uvedené počas azylového konania, že ako člen politickej strany Akali Dal má obavy o svoj život kvôli tomu, že bol prenasledovaný niektorými členmi vládnucej strany Kongres. Dodal, že krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu, nakoľko ani počas konania pred súdom sa navrhovateľovi nepodarilo hodnoverným spôsobom preukázať opodstatnenú obavu z perzekúcie v krajine jeho pôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 1. júla 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 10 zákona o azyle (v znení účinnom do 30.11.2008) ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlíži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov (v znení účinnom do 30.11.2008) cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojim konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov do Indickej republiky. Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho

pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky tým, že v priebehu azylového konania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by podľa § 58 ods. 1 a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov bránili navrhovateľovi v návrate do Indickej republiky, pretože v jeho prípade neexistuje žiaden predpoklad, že by bol ohrozený jeho život alebo sloboda z dôvodu jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie. Navrhovateľ v krajine pôvodu nebol nikdy trestne stíhaný a ani nečelil žiadnej perzekúcii zo strany polície či iných bezpečnostných alebo štátnych orgánov. Zároveň uviedol, že navrhovateľ krajinu pôvodu opustil legálne na svoj platný cestovný doklad a to letecky, pričom pri vycestovaní nečelil žiadnym problémom zo strany oficiálnych orgánov štátu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (Správy o dodržiavaní ľudských práv v Indii vydané Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu Ministerstva zahraničných vecí USA z 11.03.2008, Správy o krajine pôvodu – India vydané Ministerstvom vnútra Veľkej Británie 31.01.2008 a z materiálu „Souhrnná teritoriální informace Indie“ spracovaného a aktualizovaného zastupiteľským úradom Českej republiky v Dillí k 01.04.2008 uverejnenom na oficiálnom portály pre podnikanie a export www.businessinfo.cz), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti s dôvodom, pre ktorý žiadal udeliť azyl a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 27.05.2008) vyplynulo, že navrhovateľ ako dôvod odchodu z krajiny pôvodu uviedol, že sa v plnej miere pridržiava všetkých dôvodov žiadosti o azyl z prechádzajúcich konaní, keď uvádzal, že krajinu pôvodu opustil z obavy o svoju bezpečnosť, keď pre jeho sympatie k strane Akali Dal sa vyhrážali jeho otcovi sympatizanti strany Kongres z ich obce, že ho zabijú. Na základe uvedeného sa spolu so svojimi rodičmi rozhodol vycestovať z Indie.

Navrhovateľ počas pohovoru uviedol, že on osobne nikdy nemal s políciou problémy a nebol ňou prenasledovaný, ako ani inými štátnymi orgánmi Indie. Na otázku, či okrem uvedeného má aj iné dôvody svojej žiadosti odpovedal, že nemá, v predchádzajúcich konaniach vypovedal pravdivo, vyčerpávajúco a viac k svojmu prípadu nemá čo dodať.

Na otázku, čoho sa obáva v prípade návratu do Indie odpovedal, že sa obáva o svoju bezpečnosť, bojí sa sympatizantov strany Kongres v jeho rodnej obci.

Odporca v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyl neudelil, poukázal na to, že navrhovateľ požiadal prvýkrát o udelenie azylu na území Slovenskej republiky 05.11.2003 pred pracovníkmi Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Brodské - diaľnica, z dôvodu zlej politickej a ekonomickej situácie v krajine pôvodu. Po podaní vyhlásenia bol zaslaný do Záchytného tábora Adamov – Gbely. Následne bol presunutý do Záchytného tábora Gabčíkovo, ktorý dňa 05.01.2004 svojvoľne opustil a jeho konanie vedené pod č.p.: MU-6492/PO-Ž/2003 bolo ku dňu 09.02.2004 zastavené podľa § 19 ods. 1 písm. f) zákona o azyle vyznačením v spise.

Druhýkrát požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky 08.04.2004 pred pracovníkmi Odboru hraničnej kontroly Policajného zboru Bratislava – Jarovce po tom, ako bol na územie Slovenskej republiky vrátený z územia Rakúska. Dôvodom jeho žiadosti bolo jeho prenasledovanie členmi strany Kongres. Migračný úrad svojím rozhodnutím č.p.: MU-2475/PO-Ž/2004 zo dňa 23.06.2004 po komplexnom vyhodnotení jeho žiadosti navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky, pričom zároveň rozhodol o tom, že na navrhovateľa sa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do krajiny jeho pôvodu. Voči rozhodnutiu migračného úradu navrhovateľ podal v zákonom stanovenej lehote opravný prostriedok na Krajský súd v Bratislave, ktorý svojim rozsudkom č.k. 8 Saz 34/2004-49 zo dňa 14.12.2005 potvrdil rozhodnutie migračného úradu. Voči rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý svojim rozsudkom 6 Sž-o-KS 27/2006 zo dňa 04.04.2007 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave. Rozhodnutie migračného úradu preto nadobudlo právoplatnosť 05.07.2007.

Je teda zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľove dôvody pre udelenie azylu nie je možné považovať za relevantné v zmysle zákona o azyle, keď v konaní nebolo preukázané, že by bol navrhovateľ opustil krajinu pôvodu z dôvodu obavy z prenasledovania zo strany štátu, armády, polície a taktiež nevyvíjal žiadnu činnosť, pre ktorú by mu hrozila akákoľvek perzekúcia. Preto, ak krajský súd rozhodnutie v časti týkajúcej sa neudelenia azylu navrhovateľovi považoval za zákonné, a ako také ho potvrdil, bolo potrebné s jeho právnym názorom súhlasiť.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Odvolací súd dospel k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany (podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle) a o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho

vyhostenia do Indickej republiky (podľa § 58 ods.1 a 2 zákona o pobyte cudzincov) náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle a zákona o pobyte cudzincov.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území Slovenskej republiky tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f) zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že odporca náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Odvolací súd v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje, pričom považuje za dôležité zdôrazniť, že udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. o) zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu, pričom odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ v priebehu celého administratívneho a súdneho konania neuviedol žiadnu konkrétnu okolnosť, ktorá by naznačovala, že sa v jeho prípade jedná o osobu, ktorá je v krajine svojho pôvodu prenasledovaná z dôvodov uvedených v zákone o azyle, a ako taká si vyžaduje ochranu pred prenasledovaním prostredníctvom azylu.

Navrhovateľ namietal, že súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzovaný v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán, má správnosť a úplnosť skutkových zistení správneho orgánu hodnotiť samostatne a za týmto účelom vykonať aj vlastné dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia. Preto odvolací súd dospel k záveru,

že odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a rozhodnutie odporcu potvrdil.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady, v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odkazuje. Rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutí o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu preto odvolací súd ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP).

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 1. júla 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová